

Prima pagină>Impactul virusului COVID-19 asupra domeniului justiției>Impactul COVID-19 în materie civilă și de insolvență

Impactul COVID-19 în materie civilă și de insolvență

Coronavirusul a generat o criză care nu se oprește la frontiere, ci ne afectează toate domeniile vieții. Justiția civilă europeană nu constituie o excepție în această privință.

Pandemia de COVID-19 a afectat sistemul judiciar, autoritățile naționale și practicienii din domeniul dreptului, precum și întreprinderile și cetățenii. Această pagină prezintă măsurile luate în cadrul Uniunii Europene ca răspuns la pandemie în ceea ce privește procedurile de drept civil, în special cele de dreptul familiei și de drept comercial, precum și în ceea ce privește procedurile de insolvență.

Având în vedere că situația se modifică rapid, iar informațiile cu privire la acest subiect evoluează în continuare, prezenta pagină va fi actualizată în mod regulat pentru a reflecta noile evoluții. Informațiile de pe această pagină sunt furnizate și actualizate de punctele naționale de contact ale Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială.

Pentru a obține informații cu privire la măsurile luate în alte domenii ale dreptului, puteți consulta această pagină: [Impactul virusului COVID-19 asupra domeniului justiției](#).

Consiliul Europei a creat, de asemenea, o pagină web privind măsurile judiciare luate la nivel național în contextul pandemiei de COVID-19, pe care o puteți consulta [aici](#).

DREPTUL CIVIL

Pot exista situații în care cetățenii și întreprinderile trebuie să efectueze acte procedurale într-o cauză transfrontalieră, dar nu pot face acest lucru din cauza măsurilor de urgență luate într-un stat membru al UE pentru a contracara răspândirea COVID-19. Aceste măsuri pot avea drept rezultat: suspendarea totală sau parțială a activității instanțelor și a autorităților de care cetățenii și întreprinderile ar putea avea nevoie, imposibilitatea temporară de a obține asistență judiciară, dificultăți în a accesa informațiile furnizate în mod normal de autoritățile competente sau alte aspecte practice, de exemplu întârzieri în executarea transfrontalieră a unei hotărâri sau în notificarea sau comunicarea unui act judiciar ori ajustări temporare în ceea ce privește comunicarea cu publicul (prin e-mail, prin telefon sau prin poștă).

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să consultați paginile web ale Ministerului Justiției din statul membru cu privire la care aveți nevoie de informații.

EFFECTUL PANDEMIEI DE COVID-19 ASUPRA TERMENELOR

Termenele prevăzute de legislația UE în materie civilă, judiciară și comercială nu sunt afectate în mod direct de măsurile speciale adoptate de statele membre.

Majoritatea termenelor stabilite de legislația UE nu au consecințe directe la momentul expirării [1], iar expirarea lor nu va avea, în majoritatea cazurilor, consecințe directe asupra autorităților, a instanțelor și a cetățenilor, cu excepția faptului că ar putea cauza întârzieri.

Într-o serie de alte cazuri, instrumentele UE care stabilesc termene fixe pot, de asemenea, să prevadă derogări în circumstanțe excepționale [2], care ar putea viza situația extraordinară actuală, în cazul în care, de exemplu, activitățile autorităților sau ale instanțelor se confruntă cu perturbări grave sau chiar au încetat.

Cu toate acestea, expirarea altor termene prevăzute de instrumentele UE poate priva cetățenii sau instanțele de posibilitatea de a lua măsuri procedurale, cum ar fi introducerea unei căi de atac împotriva unei hotărâri, cu consecințe ireversibile în cadrul procedurilor judiciare [3] și fără posibilitatea de prelungire sau derogare prevăzută în instrumentul respectiv al UE. În astfel de cazuri, nu se poate prezuma din start că actuala criză justifică o derogare de la legislația aplicabilă a Uniunii în ceea ce privește termenele. În același timp, este clar că, atât pentru cetățeni, cât și pentru autorități, criza cauzată de COVID-19 creează o situație excepțională, cu provocări semnificative; pot exista situații în care, temporar, nu este posibil sau este excesiv de dificil să se respecte obligațiile prevăzute de dreptul Uniunii.

Din acest motiv, menținerea accesului efectiv la justiție ar trebui să fie un criteriu important atunci când se evaluează dacă un termen a expirat sau care sunt consecințele procedurale ale expirării termenului.

De exemplu, restricțiile generale privind viața socială care afectează atât instanțele, cât și serviciile poștale, precum și posibilitatea de a consulta un avocat și de a pregăti observații urmând a fi transmise unei instanțe ar putea periclita accesul cetățenilor la justiție. Prin urmare, în funcție de circumstanțele specifice, s-ar putea să fie justificată neluarea în calcul a duratei crizei în raport cu termenele procedurale. Această situație poate varia în funcție de diferite situații: în cazul în care instanțele funcționează în mod normal pentru chestiuni urgente de dreptul familiei, deoarece acestea reprezintă o prioritate, se poate insista, de asemenea, asupra faptului că trebuie să se respecte aceleași termene.

În efectuarea acestei evaluări, decizia unui stat membru privind întreruperea termenelor în temeiul legislației naționale poate servi drept un punct de referință important (chiar dacă nu afectează în mod direct și juridic termenele prevăzute de legislația UE) pentru a examina dacă accesul efectiv la justiție este împiedicat într-o asemenea măsură încât suspendarea termenelor să poată fi considerată, de asemenea, justificată pentru termenele prevăzute de legislația UE.

[1] În special în ceea ce privește cooperarea dintre autorități sau instanțe, de exemplu termenele stabilite la articolul 6 din [Regulamentul 1393/2007](#) pentru confirmarea de primire de către agenția de primire sau la articolul 13 alineatul (4) din [Directiva 2003/8](#) privind asistența judiciară.

[2] A se vedea articolul 11 alineatul (3) din [Regulamentul Bruxelles IIa](#) sau articolul 18 din

[Regulamentul privind ordonanța asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare](#).

[3] A se vedea, de exemplu, articolul 15 alineatul (5) din [Regulamentul Bruxelles IIa](#), care stabilește un termen de 6 săptămâni pentru acceptarea competenței de către o altă instanță, în caz contrar competența aparținând instanței sesizate inițial, articolul 6 din

[Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor](#), care stabilește un termen de o săptămână pentru refuzarea de către autoritatea destinată a notificării sau comunicării unui document, articolul 19 alineatul (2) din [Regulamentul privind obligațiile de întreținere](#), care stabilește un termen de 45 de zile pentru formularea unei căi de atac împotriva unei hotărâri în materie de întreținere etc.

DREPTUL INSOLVENȚEI

Pandemia de COVID-19 și încetarea activității în numeroase sectoare economice au generat o scădere drastică a fluxurilor de numerar ale întreprinderilor, apărând riscul unui număr mare de falimente. Tabelul de mai jos oferă o imagine de ansamblu a măsurilor luate de statele membre pentru a face față acestei situații și pentru a preveni falimentul întreprinderilor viabile din cauza acestui șoc temporar. Astfel de măsuri pot viza: dreptul material al insolvenței, în special suspendarea dreptului - pentru debitori - de a solicita insolvența sau a posibilității - pentru creditorii - de a face acest lucru ori de a solicita moratorii cu privire la executarea creanțelor sau rezilierea contractelor, dreptul procedural al insolvenței legat de întreruperea procedurilor judiciare, a calculării

termenelor și a curgerii termenelor de prescripție, precum și măsuri suplimentare legate în mod direct sau indirect de situațiile de insolvabilitate ale întreprinderilor, în special eventualele măsuri mai ample adoptate de statele membre, menite să îi ajute pe antreprenori să depășească dificultățile economice cauzate de pandemia de COVID-19.

Vă rugăm să selectați drapelul unei țări pentru a afla mai multe informații despre măsurile aplicabile în țara respectivă.

Ultima actualizare: 21/06/2023

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.